

TURKU TOURING OY

Toimitusjohtaja Anne-Marget Niemi

Turun kaupungin osaamis-, yrittäjyys- ja elinkeino-ohjelma 2009 – 2013:**Tavoite 1**Matkailuvirtojen ja alueelle jäävän matkailutulon kasvattaminen

Toimenpiteitä

- Markkinointi- ja myyntikanavien sekä uusien kaupunkimatkailutuotteiden kehittäminen
- Saariston vetovoimatekijöitä edistävä hanketoiminta
- Matkailuosaamisen ja -tuotteiden kytkeminen tiiviimmin tukemaan opiskelun ja tieteen toimijoiden yhteyksiä (mm. alumnit, tutkijaryhmät, oppilaitokset)

Tavoite 2 Kulttuuripääkaupunkivuoden hyödyntäminen alan yritysten ponnahduslautana ja kaupungin keskustan elävöittäjänä

Toimenpiteitä

- Matkailun ja elämystuotannon yritysten liiketoimintaosaamisen kehittäminen sekä vuorovaikutteisten teknologioiden hyödyntäminen
- Keskustan kehittämistä tukevaan kaupunkikulttuuriin panostaminen sekä taiteen ja kulttuurin toimijoiden edellytysten parantaminen
- Kulttuuripääkaupunkihankkeiden pitkäaikaisvaikutusten tukeminen
- Käyttäjälähtöiset elämysteollisuuden uudet hankkeet kaupunkiympäristössä yhteistyössä avainrytysten kanssa (esim. Kakola, museot ja teollisuushistoria) sekä kansallisen kaupunkipuistotatuksen hyödyntäminen
- Matkailun ja elämystuotannon kansallisen osaamiskeskusohjelman 2007 – 2013 toteutus ja Turun roolin nostaminen verkostossa

Tavoite 3 Yritysten kasvun tukeminen ja veturiyritysten investointien houkuttelu

Toimenpiteitä

- Veturiyritysten investointien houkuttelu
- Matkailualan pieniä yrityksiä tukevien kehittämisspalvelujen järjestäminen pysyväälle pohjalle
- Luodaan foorumeita oppilaitosten, yritysten ja kehittäjäorganisaatioiden vuorovaikutuksen lisäämiseksi.

Tavoite 4 Saavutettavuuden tukeminen

Toimenpiteitä

- Houkutellessaan uusia lentoyhteyksiä ja tuetaan olemassa olevia yhteyksiä matkailumarkkinoinnilla ja -tuotteilla.
- Sähköisen liiketoiminnan verkkokaupan kehittäminen alan parhaimmaksi
- Saariston saavutettavuuden parantaminen – selvitetään mm. saariston yhteysalusten ja tilausliikenteen kehittämistarpeet Turusta.

Yhtiön hallituksen näkemys/esitys toiminnan kehittämiseksi:

Maakunnallisen matkailuportaalin ja verkkokaupan kehittäminen 2009 – 2011

TOIMINNALLISET TAVOITTEET	Toteutumat			Tavoitteet			
	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Arviointikriteerit							
Markkinaosuus, %	4,30	4,30	4,1	4,4	4,4	4,4	4,4
Lento- ja laivamatkustajamäärien kehitys							
Kongressien lukumäärä							
Verkkokaupasta ostetut tuotteet (lukumäärä/€)							
Kulttuuripääkaupunkia tukevat uudet matkailutuotteet ja -hankkeet (lkm)							
Turun kaupungin ulkopuolisen rahoituksen osuus yhtiön omassa toiminnassa (€)							

TALOUDELLISET TAVOITTEET JA TUNNUSLUVUT	Toteutumat			Tavoitteet			
	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Arviointikriteerit							
Liikevaihto (1.000 €)	656	827	1 115	810	825	825	825
Liikevoitto (1.000 €)	30	43	53	35,5	35,5	35,5	35,5
Tilikauden tulos (1.000 €)	30	43	53	35,5	34,3	35,5	35,5
Kaupungin avustukset (1.000 €)							
Sijoitetun pääoman tuotto %, ROI	10	12,9	14	13	13	13	13
Oman pääoman tuotto %, ROE	10,05	78	14	15	15	15	15
Osinkotuotto kaupungille, (1.000 €)	0	0	0	0	0	0	0
Nettoinvestoinnit (1.000 €)	0	0	0	0	0	0	0
Gearing (nettovelkaantumisaste) %	0						
Omavaraisuusaste %	165						
Yhteenveto: (tj:n katsaus OYE-ohjelman toimenpiteiden etenemiseen ja talouteen)							

MYLLYKOTI OY	Toimitusjohtaja Marja-Liisa Pakkala
Valtuustoryhmien välinen sopimus:	
	<p>Kaupunkikonsernin kaikilla tasoilla etsitään aktiivisesti tuottavuutta ja toiminnan taloudellisuutta edistäviä kehittämistoimenpiteitä.</p> <p>Palveluja ostettaessa kiinnitetään erityistä huomiota tarjouspyyntöjen sisältöön siten, että niissä tarkasti määritellään ostettavan palvelun laatuun vaikuttavat tekijät. Yhteistyötä yksityisen sektorin palvelutuottajien kanssa kehitetään.</p> <p>Ikäihmisten hyvinvoinnin ylläpitäminen Tavoitteena siirtää painopistettä laitoshoidosta avohoitoon. (Omaishoitoa ja vanhusten kotona asumista tuetaan uudistetun kotihoidon mallin mukaisesti.)</p>
Omistajapolitiikka:	
	<p>Muu yhtiömuotoinen liiketoiminta, strategia: Muun yhtiömuotoisen liiketoiminnan tuottovaateen pitää vastata kyseisen toimialan keskimääräistä tuottovaatimusta, mikäli markkinat toimivat tehokkaasti. Kaupungille tuloutettava osinko päätetään yhtiöttäin talousarvion yhteydessä.</p> <p>toimenpiteet: <u>Myllykoti Oy</u> (kaupungin omistusosuus 100 %). Yhtiö on palveluasumista ja hoivasairaanhoidon tuottava yhtiö</p>
Muut ohjelmat:	
	<p>Asukkaiden hyvinvointiohjelma Senioriohjelma: tavoite: elämää ikääntymiseen; Palvelurakennemuutos turvaa turkulaisten ikäihmisten tarpeenmukaiset ja laadukkaat palvelut ja niiden saatavuuden asukkaiden ikääntyessä. Laitospainotteisuudesta luovutaan vähentämällä vanhainkoti ja pitkäaikaissairaanhoidon paikkoja. Lisätään tehostettua palveluasumista.</p> <p>Ilmasto- ja ympäristöohjelma Konserniyhtiöihin osoitetaan väh. yksi ekotukihenkilö vuoteen 2013 mennessä</p>
Yhtiön hallituksen näkemys/esitys toiminnan kehittämiseksi:	

Ryhmien välisistä sopimuksista ja ohjelmista johdetut tavoitteet sekä omistajuuteen liittyvät tavoiteehdotukset:							
Arviointikriteerit	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Käyttöaste (%)	98,3	98,5	98,5	>/=97	> 97	>97	>97
Omavaraisuusaste %							
Tehostetun palveluasumisen määrä suhteessa kokonaispaikkojen määrään							
Myllykodin tuotto kaupungille vastaa ko. toimialan keskimääräistä tuottoa.							
Oman pääoman tuotto %, ROE suhteessa ko. toimialaan keskimäärin?	5,2%		-31,8%	>5%	> 2 %	> 2 %	> 2 %
”Oman pääoman tuotto% mittaa yrityksen kykyä huolehtia omistajilta saaduista pääomista. Yrityksen on pystyttävä saamaan tuottoa omalle pääomalle (vieraan pääoman lisäksi). Tavoitetaso määräytyy omistajien asettaman tuottovaatimuksen mukaan, mutta onko tässä tapauksessa tarkoituksenmukainen jos kaupunki ainoa yhtiön asiakas.”							
Ekotukihenkilö(t) osoitettu							
Tuottavuustavoite / hintatavoite verrokkiryhmässä?							
- bruttomenot/asukas							

TOIMINNALLISET TAVOITTEET	Toteutumat			Tavoitteet			
	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Arviointikriteerit							
Käyttöaste (%)	98,3	98,5	98,5	>=97	> 97	>97	>97
Asiakastytyväisyys (hyvä, keskinkertainen, huono)	8,5	8,5	mittaus-tapa muuttunut	hyvä	hyvä	hyvä	hyvä
Omaistyytyväisyys (hyvä, keskinkertainen, huono)	8,6	8,7	mittaus-tapa muuttunut	hyvä	hyvä	hyvä	hyvä
Henkilöstön koulutus (pv/hlö)		2,9	3,2	>3	>3	=/>3	>3
Hoitohenkilökunnan määrä / asukas							
- tehostettu palveluasuminen	0,4	0,4	0,4	0,5	0,5	0,5	>0,5
- pitkäaikaissairaanhoito	0,7	0,7	0,7	0,7	0,7	0,7	>0,7

TALOUDELLISET TAVOITTEET JA TUNNUSLUVUT	Toteutumat			Tavoitteet			
	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Arviointikriteerit							
Liikevaihto (1.000 €)	3.759	3.924	4.358	4 626	4 017	4 220	4 430
Liikevoitto (1.000 €)	168	-33	-397	>85	> 80	> 80	> 80
Tilikauden tulos (1.000 €)	85	- 37	-477	>20	> 20	> 20	> 20
Kaupungin avustukset (1.000 €)	0	0	0	0	0	0	0
Sijoitetun pääoman tuotto %, ROI	7,0%		-19,4%	>4%	> 2 %	> 2 %	> 2 %
Oman pääoman tuotto %, ROE	5,2%		-31,8%	>5%	> 2 %	> 2 %	> 2 %
Osinkotuotto kaupungille, (1.000 €)	0	0	0	0	0	0	0
Nettoinvestoinnit (1.000 €)	16	240	27	100	80	90	100
Gearing (nettovelkaantumisaste) %	50,8%		42%	< 40%	< 55 %	< 50 %	< 45 %
Omavaraisuusaste %							
Yhteenveto	<p>Talousarvio- ja suunnitelmaehdotus vuodelle 2010 on tehty erityistä varovaisuutta noudattaen, koska pelkona on, että Turun kaupunki ei tulevana vuotenakaan käytä hyväkseen mahdollisuuttaan hankkia käyttöönsä kaikkia Myllykodissa vapautuvia tehostetun asumispalvelun paikkoja.</p> <p>Tavanomaiset korjausinvestoinnit pystytään hoitamaan tulo-rahoituksella, mutta mikäli suurempia kiinteistön korjaus-tarpeita ilmenee, joudutaan hakemaan lisärahoitusta.</p>						

FORUM MARINUM SÄÄTIÖ	Toimitusjohtaja Jaakko Tikka
-----------------------------	------------------------------

Valtuustoryhmien välinen sopimus:

Ilmastomuutosten torjunta ja Itämeren suojele
Kaupunkikonsernin kaikilla tasoilla etsitään aktiivisesti tuottavuutta ja toiminnan taloudellisuutta edistäviä kehittämistoimenpiteitä.

Omistajapolitiikka:

<p>Säätiö perustetaan tukemaan kulttuuria tai tiedettä taikka ylläpitämään museota. Säätiön mahdollinen liiketoiminta tukee sosiaalista päätehtävää ja sen toiminta perustuu omarahoitukseen, jota voidaan täydentää julkisella tuella. Tarkoituksena ei ole välittömän taloudellisen edun hankkiminen säätäjälle eli voittojen kerääminen on rajoitettua. Säätiön tarkoitus on tietyn omaisuusmassan hallinnoiminen sääntöjen puitteissa.</p> <p>Forum Marinum- säätiön säännöt (Kv 8.6.1998 § 120)   ”Säätiön tarkoituksena on toimia Suomen lounaisrannikon, Saaristomeren ja Itämeren merellisen kulttuuriperinteen säilyttäjänä järjestämällä tapaamisia, kokouksia, konferensseja, koulutusta ja näyttelyjä, toimimalla meritietouden historian ja nykyisyyden arkistona, kirjastona ja tietopalvelijana sekä toimimalla Lounais-Suomen merimuseona ja Suomen laivastomuseona.”</p>

Yhtiön hallituksen näkemys/esitys toiminnan kehittämiseksi:

<p>Säätiö ylläpitää ja kehittää Merikeskus Forum Marinumia, joka on monipuolinen merellisen toiminnan keskus, tapahtuma- ja kohtaamispaikka. Merikeskus toimii Valtakunnallisena merenkulun erikoismuseona ja Suomen Laivastomuseona. Suomen merimuseon pysyvä näyttely on suunniteltu rakennettavaksi yhteistoimin Forum Marinumin kanssa saneerattaviin ja rakennettaviin tiloihin vuonna 2011. Tutkimustoimintaa kehitetään yhdessä Turun korkeakoulujen kanssa. Veneen-rakentamis- ja korjaustoimintaa harjoitetaan yhteistoiminnassa eri yhdistysten, yritysten ja alan oppilaitosten kanssa.</p> <p>Energian ominaiskulutusta vähennetään kehittämällä museoalusten lämmitysjärjestelmiä ja näyttelyiden valaistustekniikkaa.</p> <p>Itämeren kuormitusta vähennetään järjestämällä museoveneiden ja -alusten huolto siten, että syntyneet jätevedet voidaan tehokkaasti puhdistaa.</p> <p>Osallistutaan kestävä kehityksen ohjelmatyöhön näyttelytoiminnassa ja museo-opetuksessa sekä toteuttamalla omien hankintojen ohjauksessa kestävä kehityksen periaatteita</p>

Ryhmien välisistä sopimuksista ja ohjelmista johdetut tavoitteet sekä omistajuuteen liittyvät tavoiteehdotukset:

Arviointikriteerit	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Kävijämäärä / vuosi	50 900	59 260	88 722	68 000	68 000	72 000	70 000
Omavaraisuusaste %							
Oman pääoman tuotto %, ROE							
Oman tuoton osuus käyttötaloudesta/vuosi %	27	28,5	27,4	30	28	28	28
<ul style="list-style-type: none"> - kaupungin avustus €/kävijä - Liikevaihto/kävijä - Kaupungin avustukset liikevaihdosta 							
Tuottavuustavoite / hintatavoite verrokkiryhmässä?							
<ul style="list-style-type: none"> - bruttomenot/kävijä - avustukset/kävijä 							

TOIMINNALLISET TAVOITTEET	Toteutumat			Tavoitteet			
	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Arviointikriteerit							
Kävijämäärä / vuosi	50 900	59 260	88 722	68 000	68 000	72 000	70 000
Oman tuoton osuus käyttötaloudesta/vuosi %	27	28,5	27,4	30	28	28	28
Henkilöstömäärä 31.12.	16	16	17	17	17	18	18
Näyttelyjen määrä/vuosi	5	5	4	4	4	4	4
Suurnäyttely Suomen Joutsenella: ”Kansallisaarteemme viisi elämää” Hankesuunnitelman mukaisten investointien loppuun saattaminen Yhteinen näyttely Suomen merimuseon kanssa 500 m ² Osallistuminen kulttuuripääkaupunki 2011 tapahtumiin				avattu Venehuolto ja piha-alue Suunnittelu aloitettu	Linnan-kadun julkisivu ja venekatos Suunnittelu	Kruununmakasiinin katto ja näyttelytila 500 m ² Avataan Osallistutaan	

TALOUDELLISET TAVOITTEET JA TUNNUSLUVUT	Toteutumat			Tavoitteet			
	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Arviointikriteerit							
Liikevaihto (1.000 €)	520	528	688	530	540	550	540
Varsinaisen toiminnan kulujäämä (1.000 €)	-529	-576	-552	-533	-580	-580	-580
Tilikauden tulos (1.000 €)	9,8	-3	-13	5	1	5	1
Kaupungin avustukset (1.000 €)	610,5	533	548	557	1170	1270	570
Sijoitetun pääoman tuotto %, ROI	-176			-161	-156	-160	
Oman pääoman tuotto %, ROE							
Nettoinvestoinnit (1.000 €)	519	259	334	323	1020	1260	240
Gearing (nettovelkaantumisaste) %	0						
Omavaraisuusaste %							
Yhteenveto	Vuonna 2011 alkaen suunniteltujen investointien toteuduttua kykenee merikeskus täysipainoisesti toteuttamaan säätiön säädekirjaan kirjatut tehtävänsä sekä valtioneuvoston vuonna 2003 päättämät erikoismuseostatuksen mukaiset toimenpiteet.						

TURKU SCIENCE PARK –KONSERNI

Toimitusjohtaja Ilkka Kouvonen

Omistajapolitiikka 2009 - 2013:

Turku Science Park – konsernin (Turku konsernin omistus 96,6 %) tehtävänä on korkeakoulujen innovaatioiden kaupallistamisen ja liiketoiminnan kehittämisen valituilla korkean teknologian alueilla, painopisteenä bioteknologia, sovellettu ICT sekä materiaalitekniikka. Lisäksi yhtiö toimii valtakunnallisen osaamiskeskusohjelman koordinoijana Varsinais-Suomen osalta.

Science Park -konsernin kiinteistöomistukset myydään kokonaisuudessaan ja yhtiö sopeuttaa toimintansa uuden toimintamallinsa mukaisesti.

Kaupungin talousarviosta tuleva rahoitusosuus yhtiön toimintaan on ollut uuden toimintamallin myötä 50 % aiempaa pienempi. Kaupungin maksuosuus määritellään talousarviossa ja se sopeutetaan yhtiön tarjoamiin elinkeinopoliittisiin palveluihin. Jatkossa yhtiö sopii kaupungin kanssa sen tuottamista elinkeinopoliittisista palveluista ja niistä maksettavista korvauksista. Yhtiön rahoitus pohjaa pyritään laajentamaan entisestään.

Turun kaupungin osaamis-, yrittäjyys- ja elinkeino-ohjelma 2009–2013:**Painopiste: Bio- ja materiaalitekniikka****Tavoite 1**Kansallisen vetovastuun säilyttäminen ja lisääminen valituilla alueilla

Toimenpiteitä

- Toteutetaan kansallisen Health Bio osaamiskeskusohjelman 2007 - 2013 koordinaatiovastuuta ja varmistetaan johtoasema myös tulevalle kaudelle.
- Toimitaan aloitteellisesti life science - alan kansainvälisissä verkostoissa ja merkittävässä hankkeissa.
- Nostetaan materiaalitekniikan ja siihen liittyvän ympäristöosaamisen roolia kansallisissa kehityshankkeissa.

Tavoite 2 Yrittäjyyden, yritystoiminnan ja työpaikkojen määrän kasvattaminen

Toimenpiteitä

- Varmistetaan alan merkittävien yritysten toimintaympäristön kilpailukyky, osaamisen saatavuus ja vuorovaikutus alueen tutkimuspäätöksiin.
- Hyödynnetään uuden yliopistolain mukanaan tuomat mahdollisuudet yliopistoyhteistyön syventämisessä ja TScP Oy:n omistuspohjan vahvistamisessa.
- Luodaan tehokkaat toimintatavat alan tutkimuslähtöisen yrittäjyyden edistämiseksi (ns. kehityspotkujen luominen) yhteistyössä Turun uuden yliopiston, Åbo Akademin ja Turun AMK:n kanssa.
- Varmistetaan tuotekehityspainotteisten yritysten kasvun edellytykset.
- Tuetaan yritysten edellyttämän palveluliiketoiminnan kehittämistä ja keskitettyjen palveluiden järjestämistä.

Tavoite 3 Koulutus- ja kehittämistoiminnan vahvistaminen

Toimenpiteitä

- Yliopistojen, AMK:n ja tutkimuslaitosten t&k - infrastruktuurin optimaalinen hyödyntäminen ja alueellisen yhteiskäytön lisääminen.
- Tuetaan korkeakoulujen ja tutkimuslaitosten alan osaamiskeskittymien ja tutkimuksen vahvuusalueiden voimistumista (mm. Strategiset huippuosaamisen keskittymät).
- Luodaan foorumeita oppilaitosten, yritysten ja kehittäjäorganisaatioiden vuorovaikutuksen lisäämiseksi.
- Osallistutaan alan osaajien kansainväliseen houkutteluun.

Tavoite 4 Kaupungin panostuksella alueelle saatavien investointien ja ulkoisen rahoituksen kasvattaminen

Toimenpiteitä

- Toteutetaan aktiivista ulkomaisten investointien ja riskipääoman houkuttelua
- Edistetään olemassa olevien kasvuyritysten pääomasijoituksia ja uusia rahoitusmalleja

- Hyödynnetään tehokkaasti tarjolla oleva ulkoinen EU- ja kotimainen hankerahoitus

Painopiste: Sovellettu ICT

Tavoite 1

Seudun muita painopistealoja tukevien kehitysohjelmien toteutus

Toimenpiteitä

- Luodaan foorumeita toimialojen yritysten ja kehittäjäorganisaatioiden kanssa.
- Tarkistetaan mille toimialoille kohdistettavista toimista saadaan suurin alueellinen hyöty.
- Jatketaan ja käynnistetään hankkeita ulkoisella rahoituksella.

Tavoite 2

Koulutus- ja kehittämistoiminnan vuorovaikutuksen lisääminen

Toimenpiteitä

- Yliopistojen, AMK:n ja tutkimuslaitosten t&k infrastruktuurin optimaalinen hyödyntäminen ja yhteiskäytön lisääminen.
- Tuetaan korkeakoulujen ja tutkimuslaitosten alan osaamiskeskittymien vahvistumista ja tutkimuksen aluevaikutavuuden parantumista (TUCS.)
- ICT -alan koulutusyhteistyö ja osaamisen varmistaminen (ml. II-aste ja täydennyskoulutus.)

Tavoite 3

Turku - Salo -akselin kansallisen roolin vahvistaminen

Toimenpiteitä

- Vahvistetaan Turku - Salo -akselin roolia uutta luovana kehitysympäristönä.
- Käynnistetään ja jatketaan toimia olemassa olevien kasvuyritysten liiketoiminnan kiihdyttämiseksi.
- Hakeudutaan yhdessä käynnissä olevan ICT -alan osaamiskeskusohjelman toteutukseen.

Painopiste: Ulkomaisten investointien houkuttelu

Tavoite 1

Ulkomaisten investointien houkuttelun keskittäminen Turku-konsernissa Turku Science Park Oy:lle

Toimenpiteitä

- Vahvistetaan Turun ja Varsinais-Suomen Brysselissä sijaitsevan EU - toimiston ja mahdollisen Pietarin-toimiston rooleja investointien houkuttelussa. Toteutetaan yhteistyössä toimistojen isäntäorganisaatioiden kanssa.
- Sovitaan käytännön työnjaosta konsernin toimijoiden kanssa ja edellytetään sen yksiselitteistä noudattamista.
- Sovitaan rahoitusvastuun laajentamisesta ympäristökuntien ja maakunnan kanssa.

Tavoite 2

Invest In -toiminnan yhden luukun palvelumallin toimivuuden ja tulosvastuun kehittäminen

Toimenpiteitä

- Laaditaan toimintasuunnitelmat ja selkeät tulostavoitteet.
- Vahvistetaan yhteyksiä ja hyödynnetään kansallisten toimijoiden verkostoa.
- Sovitaan tiedontuotannon tuesta, josta vastaa Turun Seudun Kehittämiskeskus.

Yhtiön hallituksen näkemys/esitys toiminnan kehittämiseksi:

Turku Science Park Oy:n tehtävä on korkeakoulujen innovaatioiden kaupallistamisen ja liiketoiminnan kehittämisen valituilla korkean teknologian alueilla, painopisteenä bioteknologia, sovellettu ICT sekä materiaaliteknologia. Lisäksi yhtiö toimii valtakunnallisen osaamiskeskusohjelman koordinoijana Varsinais-Suomen osalta.

Science Park -konsernin kiinteistöomistukset myydään kokonaisuudessaan ja yhtiö sopeuttaa toimintansa uuden toimintamallinsa mukaisesti.

TOIMINNALLISET TAVOITTEET	Toteutumat				Tavoitteet			
	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	
Arviointikriteerit								
Alueelle saatavan ulkoisen rahoituksen osuus yhtiön oman toiminnan kautta suhteessa Turun kaupungin panostukseen. (kerroin ja €)			4,8	> 4,5	> 4,5			
*) Yksittäisten pääomasijoitusten vaihtelut saattavat aiheuttaa vuosittain merkittäviä heilahteluja tunnusluvun arvoon. Pitkällä tähtäyksellä trendin pitää olla nouseva.				*)	*)			
Yhtiöille arvioitavaksi saapuvien tutkimuslähtöisten liiketoimintaideoiden määrä (kpl)								
Yrityshautomoissa ja -kiihdyttämöissä aloittavien ja lopettavien yritysten määrä (netto)								
Yritysten kanssa käytyjen investoinnissijoittumisneuvotteluiden lukumäärä								

TALOUDELLISET TAVOITTEET JA TUNNUSLUVUT	Toteutumat				Tavoitteet			
	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	
Arviointikriteerit								
Liikevaihto (1.000 €)	10.797	10.396	8.770	7.919	7.120	7.366	5.625	
Liikevoitto (1.000 €)	17	842	-902	-1.005	-66	14	15	
Tilikauden tulos (1.000 €)	-393	427	-1.333	-675	0	81	81	
Kaupungin panostukset (1.000 €)	3.682	3.344	2.666	2.005	2.879	2.962	1.888	
Sijoitetun pääoman tuotto %, ROI %	0,1	3,2	-1,3	0,1	0,0	0,9	0,9	
Osinkotuotto kaupungille (1.000 €)								
Nettoinvestoinnit, (1.000 €)	1.886	-722	1.910	3.770	-26.262	30	5	
Gearing (nettovelkaantumisaste) %	37	30	41	62	-64	-63	-63	
Omavaraisuusaste %								
Yhteenveto: (tj:n katsaus OYE-ohjelman toimenpiteiden etenemiseen ja talouteen)								

KONETEKNOLOGIAKESKUS TURKU OY	Toimitusjohtaja Anne Ahkola-Lehtinen
Omistajapolitiikka 2009 – 2013:	
	Koneteknologiakeskus Turku Oy:n (kaupungin omistusosuus 80 %). Yhtiön on perustettu ensisijaisesti koulutuskeskukseksi, jonka päätavoitteena on toimia oppimis- ja kehittämiskeskuksena. Mikäli yhtiön, kaupunkikonserniin nähden ulkoinen, liiketoiminta ei ole kehittynyt erikseen asetettavien tavoitteiden mukaisesti vuoden 2013 vuoden loppuun mennessä, arvioidaan yhtiön liiketoimintamalli uudelleen. Yhtiö jatkaa osaamiskeskusohjelman meriklusterin hallinnoijana TEM:n päätöksen mukaisesti.
Turun kaupungin osaamis-, yrittäjyys- ja elinkeino-ohjelma 2009 – 2013:	
	<p>3. Painopiste: Meri- ja metalliteollisuus</p> <p>Tavoite 1 <u>Laivanrakennuksen osaamisen varmistaminen</u> Toimenpiteitä - Jatketaan alan yritysten osaamista vahvistavia hankkeita. - Varmistetaan alan koulutusketjun toimivuus ja vetovoima - Pidetään yllä hyvä valmius voimistaa uudelleen osaavan työvoiman kansallista ja kansainvälistä houkuttelua. - Ylläpidetään tiivis yhteydenpito telakkaan ja vaikuttaminen kansalliseen päätöksentekoon.</p> <p>Tavoite 2 <u>Verkostoyritysten uudistuminen ja työpaikkojen määrän hyvä kehitys</u> Toimenpiteitä - Panostetaan voimakkaasti verkostoyritysten uuden liiketoiminnan kehittämiseen. - Tuetaan verkostoyrityksiä kansainvälistymisessä. - Selvitetään laivanrakennukseen kertyneen elämyksentuotantobisneksen tuotteistamisen mahdollisuudet ja uudet markkinat (mm. idean rajaaminen ja mahdollisesta kaupallistamisesta kiinnostunut yritys) - Luodaan foorumeita yritysten vuorovaikutuksen lisäämiseksi uusilla alueilla, kuten materiaali-, energia- ja ICT -sektoreilla.</p> <p>Tavoite 3 <u>Kansallisen roolin vahvistaminen meriklusterin koulutuksessa ja tutkimuksessa</u> Toimenpiteitä - Toteutetaan osaamiskeskusohjelman 2007–2013 Meriosaamisklusterin kansallista vetovastuuta ja varmistetaan johtoasema myös tulevalle ohjelmakaudelle. - Meriteknikan tutkimus- ja kehittämiskeskuksen valmistelu ja käynnistäminen Turussa hyödyntäen Koneteknologiakeskuksen ja Meriosaamisklusterin työtä ja kokemuksia. - Edistetään suomalaisten tai ulkomaalaisten korkeakoulujen laivanrakennuksen soveltavan tutkimuksen vahvistumista Turussa sekä kohotetaan Turun Ammattikorkeakoulun käytännön roolia alan koulutuksen tarjoajana.</p>
Yhtiön hallituksen näkemys/esitys toiminnan kehittämiseksi:	
	Koneteknologiakeskus Turku Oy:n keskeisin haaste on edelleen kehittää yhteistyötä alueen teknologia-teollisuuden yritysten kanssa, jotta Turun seudulle tärkeän meriteollisuuden kilpailukyky voidaan säilyttää. Yrityksille tarjotaan huippuosaamista laserteknologian hyödyntämisessä. Alueen oppilaitosten kanssa panostetaan osaamisen ennakointiin.
	<p>Suunnitelmakauden haasteena on yhtiön talouden tasapainottaminen. Nykyisten laiteinvestointien leasingmaksujen päättyessä v. 2011 on otettava selkeä kanta tuleviin teknologioihin.</p> <p>Yhtiön on perustettu ensisijaisesti koulutuskeskukseksi, jonka päätavoitteena on toimia oppimis- ja kehittämiskeskuksena. Mikäli yhtiön, kaupunkikonserniin nähden ulkoinen, liiketoiminta ei ole kehittynyt erikseen asetettavien tavoitteiden mukaisesti vuoden 2013 vuoden loppuun mennessä, arvioidaan yhtiön liiketoimintamalli uudelleen. Yhtiö jatkaa osaamiskeskusohjelman meriklusterin hallinnoijana TEM:n päätöksen mukaisesti.</p>

TOIMINNALLISET TAVOITTEET	Toteutumat			Tavoitteet			
	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Arviointikriteerit							
Alueelle saatavan ulkoisen rahoituksen osuus yhtiön oman toiminnan kautta suhteessa Turun kaupungin panostukseen. (kerroin ja €)							
Kontaktien määrä meri- ja metalliteollisuuden yrityksiin							
Käyttötunnit (oppilaitokset)	900	2500	3454	3500	4000	4000	4000
Käyttötunnit (teollisuus)	3500	5800	8172	9500	4000	6000	6000
Yritykset projekteissa, kpl	25	30	60	10+40 = 50*	10+50 = 60*	10+70 = 80*	10+50 = 80*
joista meriklusterin verkostoyrityksiä, kpl							
Tilojen ja laitteiden käyttö-aste ** (2 x 8h x 5pv/vko =80h / vko eli kaksi vuoroa), %	35 %	60 %**	30 %	45 %	20 %	25 %	25 %
<p>* Laserhitsausteknologian käyttöönotto lisää liikevaihtoa ja yhteistyöyritysten määrää vuosina 2011-2012. Useita tutkimus- ja kehittämissankkeita käynnistetään</p> <p>**Tilojen ja laitteiden käyttöastetta tarkennettiin vuoden 2006 lopulla kahdesta vuorosta yhteen vuoroon, koska keskus on verrattavissa oppilaitosympäristöön. Käyttöasteseurannassa on palattu vuoden 2008 aikana takaisin kahden vuoron käyttöön (10 oppimisympäristöä, joissa pääosassa toinen vuoro on varattu oppilaitoskäyttöön ja toinen valmistuspalvelukäyttöön).</p> <p>Yritykset projekteissa on jaettu vuodesta 2009 eteenpäin jatkuvasti yhteistyöyrityksiin (n.10 kpl), joiden kanssa tehdään pitkäaikaista valmistuspalvelu ja kehitysyhteistyötä sekä vaihtuviin yhteistyöyrityksiin, joiden kanssa tehdään lyhytaikaisempaa yhteistyötä kehitysprojektien yhteydessä ja jotka vaihtuvat vuosittain.</p>							

TALOUDELLISET TAVOITTEET JA TUNNUSLUVUT	Toteutumat			Tavoitteet			
	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Arviointikriteerit							
Liikevaihto (1.000 €)	493,0	868	1043	1100	600	800	800
Liiketoiminnan muut tuotot (1.000 €)	260,9		1571	1200	1000	1000	1000
Kaupungin panostus (1.000 €)	-		870	650	650	650	650
Liikevoitto/tappio (1 000 €)	-718,1	-168,0	303	0	0	0	0
Tilikauden tulos/tappio (1 000 €)	-714,9	-165,0	308	0	0	0	0
Sijoitetun pääoman tuotto, ROI (%)	-262	-43,8	70				
Osinkotuotto kaupungille (1.000 €)							
Nettoinvestoinnit, (1.000 €)	113	73	79				
Gearing (nettovelkaantumisaste), %							
Omavaraisuusaste %							
Yhteenveto: (tj:n katsaus OYE-ohjelman toimenpiteiden etenemiseen ja talouteen)							

PILOT TURKU OY	Toimitusjohtaja Ari Niemelä
----------------	-----------------------------

Omistajapolitiikka 2009 - 2013:

Pilot Turku Oy:n (kaupungin omistus 66,67 %) tehtävänä on lentoliikenteen edistäminen Turussa sekä Logicity alueen kehittäminen alueen houkuttelevuuden lisäämiseksi ja loppukäyttäjien hankkiminen alueen kiinteistöihin. Kaupunki luopuu yhtiön rahoittamisesta yleismarkkinointi- ja edunvalvontatehtävien osalta. Yhtiön on sopeutettava toimintonsa ja kulunsa sen mukaisesti. Yhtiön siirtämisestä yksityisvetoiseksi ja kaupungin enemmistöosuuden luopumisesta päätetään 2009 aikana. (khkon 28.10.2008 § 75)

Turun kaupungin osaamis-, yrittäjyys- ja elinkeino-ohjelma 2009 – 2013:

Painopiste: Matkailu ja kulttuuripääkaupunki

Tavoite 4

Saavutettavuuden tukeminen (yhteistyössä Turku Touringin kanssa)

Toimenpiteitä

- Houkutellaan uusia lentoyhteyksiä ja tuetaan olemassa olevia yhteyksiä matkailumarkkinoinnilla ja -tuotteilla.

Logistinen asema ja osaajien liikkuvuus

Tavoite 2

Toimivat yhteydet ja logistiikka (yhteistyössä Turun Seudun Kehittämiskeskuksen kanssa)

Toimenpiteitä

- Liikenneyhteyksien ja logistiikan toimintaketjun varmistaminen (maayhteydet - satamat - lentorahti)
- Logistisen osaamisen ja sijainnin hyödyntäminen olemassa olevien yritysten kasvussa
- Logistiikkaliiketoiminnan kasvun edistäminen

Yhtiön hallituksen näkemys toiminnan kehittämiseksi:

Kaupungin maksuosuuden tulee olla vähintään 500.000 €, joka mahdollistaa yhtiön toimintojen säilyttämisen eikä edellytä koko pääoman käyttämistä. Mikäli kaupungin maksuosuus on tätä pienempi, yhtiö pyytää ohjetta siitä, voiko se sopeuttaa toimintonsa lomauttamalla / irtisanomalla henkilöstöä taikka onko yhtiön hakeuduttava selvitystilaan oman pääoman loppumisen vuoksi. Yhtiö on esittänyt helmikuussa 2009 kaupungille, että yhtiön toimintoja (kaksi henkeä) siirretään kaupungin antaman konserniohjeen mukaisesti tarkoituksenmukaisempaan paikkaan kaupunkikonsernissa. Yhtiö ei ole saanut vastausta esitykseen. Yhtiö varaa lisäksi oikeuden tarkentaa vuoden 2010 toiminnallisia tavoitteita sekä arviointikriteerejä 14.lokakuuta pidetyn yhtiön hallituksen kokouksen jälkeen.

TOIMINNALLISET TAVOITTEET	Toteutumat			Tavoitteet			
	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Arviointikriteerit							
LogiCityn rakennussopimukset / .000 kem2		46	46	53	60		
Lentorahtireittien lukumäärä			2	2	3		
Henkilöliikenteen reittien lukumäärä			6	9	9		

TALOUDELLISET TAVOITTEET JA TUNNUSLUVUT	Toteutumat			Tavoitteet			
	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Arviointikriteerit							
Liikevaihto (1.000 €) * sisältää mm. Turun kaupungilta laskutettavan 500.000 €, sekä palvelu- ja muut sopimukset 71 €	0	568	730	508	571*		
Liiketoiminnan muut tuotot (1.000 €) muu julkinen rahoitus	571,2	75	28	40	20		
Kaupungin avustukset (1.000 €)	550	0	0	0	0		
Liikevoitto (1 000 €)	-19,7	-16	72	-175	-113		
Tilikauden tulos (1 000 €)	-9,9	0	86	-182	-115		
Sijoitetun pääoman tuotto, ROI (%)	-3,5	0,1	26,3	-	-		
Osinkotuotto kaupungille (1.000 €)							
Nettoinvestoinnit, (1.000 €)	-		-	-	-		
Gearing (nettovelkaantumisaste), %	-1,6	28	28,9	-	-		
Omavaraisuusaste %			79	79	79		
Yhteenveto: (tj:n katsaus OYE-ohjelman toimenpiteiden etenemiseen ja talouteen)							

TURUN AIKUISKOULUTUSSÄÄTIÖ

Turun Aikuiskoulutussäätiön hallituksen pj. Aila Harjanne

Valtuustoryhmien välinen sopimus:	
	Päätetään toiseen asteen koulutuksen järjestämisestä siten, että ammatillinen nuorten koulutus ja lukio-koulutus siirretään saman hallintokunnan alaisuuteen ja että Ammatti-instituutin aikuiskoulutus ja Turun Aikuiskoulutuskeskus yhdistetään.
Turun kaupungin osaamis-, yrittäjyys- ja elinkeino-ohjelma 2009 – 2013:	
	<p>Painopiste: Osaaminen ja yrittäjyys</p> <p>Tavoite 1</p> <p><u>Vahvistetaan toisen asteen ja korkea-asteen ammatillisen koulutuksen vetovoimaa ja laatua</u> Toimenpiteitä</p> <ul style="list-style-type: none"> - Haetaan ja lisätään ammatillisen koulutuksen aloituspaikkoja mahdollisuuksien mukaan. - Vahvistetaan oppisopimus- ja aikuiskoulutusta. - Panostetaan opintoihin valmistavaan koulutukseen ja edistetään maahanmuuttajien pääsyä koulutukseen. <p>Tavoite 2</p> <p><u>Panostetaan valmistuneiden hyvään työllistymiseen ja työelämäkontakteihin</u> Toimenpiteitä</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kannustetaan työnantajapolitiikalla ja esimiestyöskentelyllä opettajia lisäämään oman alansa työelämäkontakteja. - Edistetään yrittäjyyskasvatusta - Käynnistetään koulutuksenjärjestäjien toimintaedellytyksiä tukevia yhteishankkeita esim. opusteknologiassa, koulutusohjelmissa ja pedagogiikassa. <p>Tavoite 3</p> <p><u>Rakennetaan alueen painopistealoja tukevia koulutusväyliä ja rakenteita</u> Toimenpiteitä</p> <ul style="list-style-type: none"> - Rakennetaan II asteen, korkeakoulujen ja aikuiskoulutuksen alakohtaisia foorumeita koulutusjohtajille ja -suunnittelijoille, jotta voidaan käynnistää yhteisiä toimenpiteitä valittavien elinkeinopolitiikan toimialojen tunnettuuden, vetovoiman ja yritysyhteistyön kehittämiseksi. Etsitään keinoja työnjakoon ja erikoistumiseen tukeutuen maakunnalliseen ennakkointityöhön. - Kehitetään koulutustasot leikkaavia erikoistumisopintoja tukemaan alueen valittuja kärkitoimialoja (esim. merilukio-ammattillinen koulutus-korkeakoulutus-aikuiskoulutus) - Selvitetään perustamisedellytykset uusille oppimisympäristöille, joissa yritysten ja oppilaitosten infrastruktuuri ja tilat voisivat toimia yhteiskäytössä (esim. AMK:n Varstahanke). - Kehitetään aikuiskoulutuksen alueellista yhteistyötä (V-S Aikuiskoulutusstrategia) ja selvitetään koulutusosaamisen vientimahdollisuudet yhteistyössä alan avainyritysten kanssa (esim. vientiyritysten tuotteiden huolto- ja ylläpito).
Säätiön hallituksen näkemys/esitys toiminnan kehittämiseksi:	
	AIKU-projekti: TAI:n aikuiskoulutuksen yhdistyminen Turun Aikuiskoulutuskeskukseen
	Ammatillisen aikuiskoulutuksen seudullisen yhteistyön vahvistaminen (Paimion AKK v. 2009)
	Turun kaupungin elinkeino-ohjelman uudistamiseen osallistuminen ja vaikuttaminen
	Sosiaali- ja terveysala: Uudistetun kotihoidon mallin sisäänajon tukeminen valmennuksena Turun Kesäyliopistossa.

TOIMINNALLISET TAVOITTEET	Toteutumat			Tavoitteet			
	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Arviointikriteerit*							
Maahanmuuttajien osuus kokonaisopiskelijamäärästä, %							
Ulkoisen rahoituksen osuus säätiön liikevaihdosta, %							
Menestyminen valtionosuuteen oikeuttavan koulutuksen haussa (lisäpaikat)							
OYE -ohjelman painopistealoja tukevien oppilastyötuntien määrä (alat määritellään myöhemmin)							
Työllistyvyys							
Opiskelijatytytyväisyys							
Työnantajatytytyväisyys							
*) Uusia mittareita, joiden laskenta alkaa vuodesta 2010							

TALOUDELLISET TAVOITTEET JA TUNNUSLUVUT	Toteutumat			Tavoitteet			
	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Arviointikriteerit							
Varsinaisen toiminnan tuotot (1.000 €)	11829	13342	14096				
Omatoiminen tuotto/kulujäämä (1.000 €)	-90	902	521				
Yli/alijäämä ennen tilinpäätössiirtoja (1.000 €)	-44	948	568				
Sijoitetun pääoman tuotto % , ROI							
Oman pääoman tuotto %, ROE							
Vieras pääoma €/ asuinneliometri							
Nettoinvestoinnit (1.000 €)							
Gearing, % (nettovelkaantumisaste)							
Omavaraisuusaste %	83	82	81				
Yhteenveto: (tj:n katsaus OYE-ohjelman toimenpiteiden etenemiseen ja talouteen)							

KIINTEISTÖ OY LEHTOLAAKSO, emoyhtiö	Toimitusjohtaja Raine Tuominen
Valtuustoryhmien välinen sopimus valtuustokaudelle 2009–2012:	
	<p>Tasapainoinen talous</p> <ul style="list-style-type: none"> – Kaupunkikonsernin kaikilla tasoilla etsitään aktiivisesti tuottavuutta ja toiminnan taloudellisuutta edistäviä kehittämistoimenpiteitä. – Asuntoliiketoiminta organisoidaan uudelleen ja sovitaan yhteiset pelisäännöt. Määritellään yhtiöille tuottotavoite, joka tuloutetaan kaupungille.
	Ilmastomuutosten torjunta ja Itämeren suojelu
Omistajapolitiikka 2009–2013:	
	<ul style="list-style-type: none"> – TVT Asunnot Oy (kaupungin omistus 100 %) ja Kiinteistö Oy Lehtolaakso (kaupungin omistus 100 %) fuusioidaan yhdeksi yhtiöksi.
	<ul style="list-style-type: none"> – Yhtiöihin sitoutuneen oman pääoman määrää alennetaan ja konvertoidaan oman pääomanehtoiseksi lainaksi. Yhtiön yksityiskohtaisista rahoitusjärjestelyistä päätetään fuusiosuunnitelmien hyväksymisen yhteydessä.
	<ul style="list-style-type: none"> – Asuntoyhtiölle myönnettävälle lainalle vaaditaan korko, joka vastaa omapääomaehtoisen sijoituksen tuottoa huomioiden mahdolliset aravasäännösten rajoitukset.
	<ul style="list-style-type: none"> – Kaupungin omistamat asuntoyhtiöt eivät harjoita vuokra-asuntojen uudistustoimintaa ilman erillistä konserniohjetta, joka voidaan antaa joko liiketaloudellisin perustein tai mahdollisissa markkinahäiriötilanteissa.
	<ul style="list-style-type: none"> – Asuntoliiketoiminnasta vaaditaan tuottona kaupungin sijoittamalle omalle pääomalle, kertyneet voitot ja aravasäännökset huomioituna, vähintään 12 kk Euriboria lisättynä 3 prosenttiyksiköllä. Kaupungille tuloutettava osinko asuntoliiketoiminnasta päätetään yhtiöittäin talousarvion yhteydessä.
Asunto- ja maankäyttöohjelma 2009–2013:	
	<ul style="list-style-type: none"> – Vuokra-asuntomarkkinatilanne ei tällä hetkellä edellytä kaupungin omaa laajaa vuokra-asuntotuotantoa ohjelmakauden aikana. – Kaupungin omaa vuokra-asuntotuotantoa voidaan tehostaa elinkeinopoliittisista syistä, mikäli markkinat eivät toteuta tavoiteltua määrää vuokra ja asumisoikeusasuntoja. – Kaupungin vuokra-asuntotuotantoa voidaan tehostaa liiketaloudellisilla perusteilla, mikäli se asuntoyhtiöiden konsernirakenteen uudelleenjärjestelyiden jälkeen tukee merkittävästi kaupungin tulomuodostusta. – Kaupungin omistajapolitiikka tulee linjata siten, että TVT Asunnot Oy:n ja Kiinteistö Oy Lehtolaakson rahoitus- ja konsernirakenne järjestellään uudelleen vuoden 2010 alusta lukien. – Asuntoliiketoiminnalta edellytettävän vuosittaisen tuloutuksen tulee vastata markkinoilla asuntoliiketoimintaa harjoittavien yleishyödyllisten yhtiöiden vastaavaa tuottotasoa.
Ilmasto ja ympäristöohjelma 2009–2013:	
	<ul style="list-style-type: none"> – Konserniyhtiöihin osoitetaan vähintään yksi ekotukihenkilö v. 2013 mennessä.
Yhtiön hallituksen näkemys/esitys toiminnan kehittämiseksi:	
	<ul style="list-style-type: none"> – TVT Asunnot Oy ja Kiinteistö Oy Lehtolaakso fuusioidaan yhdeksi yhtiöksi. Fuusiosuunnitelmien laatiminen on aloitettu siten, että fuusiosuunnitelmat on rekisteröitävissä vuoden 2009 aikana.

TOIMINNALLISET TAVOITTEET	Toteutumat			Tavoitteet			
	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Arviointikriteerit							
Käyttöaste, %	98,2	98,2	98,3	98,2	98	98	98
Vaihtuvuus, %	24	24	23	24	24	24	24
Voimassa olevia asuntohakemuksia vähintään, kpl	820	790	760	750	750	750	750
Asukastoimikuntien määrä, % asuintalokohteista	65	65	65	65	65	65	65
Ekotukihenkilö(t) osoitettu							

TALOUDELLISET TAVOITTEET JA TUNNUSLUVUT	Toteutumat			Tavoitteet			
	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Arviointikriteerit/konserni							
Liikevaihto (1.000 €)	23.714	24.284	24.981	27.200	27.300	28.200	29.000
Liikevoitto (1.000 €)	6.411	6.394	6.474	6.400	6.400	6.400	6.400
Voitto/tappio ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja (1.000 €)	1.895	1.990	2.200	1.450	1.450	1.450	1.450
Sijoitetun pääoman tuotto %, ROI	3,5	3,8	3,9	3,8	3,4	3,4	3,4
Oman pääoman tuotto %, ROE (laskentatapaa muutettu - asuintalovarauksesta väh. laskennallinen verovelka)	2,8	3,0	3,3	3,0	3,0	3,0	3,0
Osinkotuotto kaupungille (1.000 €)							
Vieras pääoma €/ asuinneliometri	678	660	648	643	607	575	656
Nettoinvestoinnit (1.000 €)	2.187	1.790	13	2.000	3.200	3.500	3.800
Gearing, % (nettovelkaantumisasaste)	237	230	227	215	210	208	206
Omavaraisuusaste %							
Yhteenveto	Asuntojen käyttöasteeseen vaikuttava tekijä on vuokra-asuntojen kysynnän vaihtelu. Rakennukset ja asunnot on pystyttävä pitämään kilpailukykyisinä kulloisessakin markkinatilanteessa. Yhtiön pääomatalouteen vaikuttavat mm. lainojen korkotasot ja takaisinmaksu.						

TURKU ENERGIA -KONSERNI

Toimitusjohtaja Risto Vaittinen

Valtuustoryhmien välinen sopimus valtuustokaudelle 2009–2012:

- Kaupunkikonsernin kaikilla tasoilla etsitään aktiivisesti tuottavuutta ja toiminnan taloudellisuutta edistäviä kehittämistoimenpiteitä.

Omistajapolitiikka 2009–2013:

- Turku Energia Oy:tä vahvistetaan alueellisena toimijana ostamalla toimialaa strategisesti tukevia liiketoimintoja ja tarvittaessa hakeutumalla yhteistyöhön strategialtaan yhteensopivien vahvojen kumppaneiden kanssa.
- Turku Energian Oy:n tuloutuksesta päätetään vuosittain viranomaisten sallimissa rajoissa vähintään alan keskiarvoisen tuoton mukaisesti verotukselliset seikat huomioiden.
- Turku Energia kehittää EU:n ilmastotavoitteiden ja Suomen hallitusohjelman ilmasto- ja energiastrategian mukaisesti kannattavaa, uusiutuvaa ja päästötöntä energiatuotantoa. Lisäksi Turku Energia jatkaa kaukokylmä tuotannon ja jakelun kehittämistä.
- TSME:n toiminta-ajatuksena on edelleen edistää maakaasun hankkimista alueelle.

Osaamis-, yrittäjyys- ja elinkeino-ohjelma 2009-2013:

- Edistetään ympäristöystävällisten ja energiatehokkaiden innovaatioiden ja palveluiden kehittymistä ja ympäristöosaamisen vahvistumista eri toimialoilla.

Ilmasto ja ympäristöohjelma 2009–2013:

- Vähintään 50 % kaukolämmöstä tuotetaan uusiutuvilla v. 2010 mennessä.
- Konserniyhtiöihin osoitetaan vähintään yksi ekotukihenkilö v. 2013 mennessä.

Yhtiön hallituksen näkemys/esitys toiminnan kehittämiseksi:

- Turku Energia kehittää kannattavaa omaa sekä tytä- ja osakkuusyhtiöiden uusiutuvaa, päästötöntä ja vähäpäästöistä energiantuotantoa samalla vähentäen riippuvuuttaan fossiilisista energialhteista. Tähän pyritään esimerkiksi lisäämällä biopolttoaineiden, tuulivoiman, vesivoiman, lämpöpumpputekniikan, maakaasun sekä kierrätyspolttoaineiden käyttöä sekä itse että osakkuusyhtiöiden kautta. Turku Energia on sitoutunut energiatoimialan energiatehokkuussopimuksiin, joiden tavoitteena on vähentää sekä suoraan että välillisesti Turku Energian ja myös asiakkaiden loppuenergian kulutusta.
- Turkulaisille kotitalouksille tarjotaan elämänlaatua parantavia kilpailukykyisiä energiapalveluja.
- Työntekijöiden osaamisen kehittäminen on Turku Energian elinvoimaisuuden kivijalka. Pitkäjänteinen henkilöstön kehittäminen perustuu yksikkötasolla tehtyihin osaamiskarttoihin, joiden pohjalta osaamista rakennetaan ja osaamisen kehittymistä arvioidaan. Osaavan ja motivoituneen henkilöstön avulla saavutetaan konsernin arvojen ja strategian mukaiset tavoitteet.
- Turku Energia on aktiivisesti mukana vaikuttamassa energia-alan tutkintojen kehittämiseen yritys-elämän tarpeita palvelevaksi. Oppilaitosyhteistyötä tehdään ensisijaisesti Turun alueen oppilaitosten kanssa.

TOIMINNALLISET TAVOITTEET	Toteutumat			Tavoitteet			
	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Arviointikriteerit							
Asiakastyytyväisyys (kyselytutkimus, asteikko 1-5)	3,88	3,8	3,8	3,9	3,9	3,9	3,9
Hyvä toimitusvarmuus	hyvä	hyvä	hyvä	hyvä	hyvä	hyvä	hyvä
Asiakkuuksien hoidon kustannustehokkuus (€/MWh)	0,56	0,60	0,74	0,63	0,61	0,60	0,60
Sähkön ja lämmön myynti (GWh/v.)	3416	3245	3187	3350	3370	3430	3490
Henkilöstömäärä keskimäärin	298	298	297	289	280	278	276
Uusiutuvien osuus kaukolämmön tuotannossa							
Ekotukihenkilö(t) osoitettu							

TALOUDELLISET TAVOITTEET JA TUNNUSLUVUT	Toteutumat			Tavoitteet			
	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Arviointikriteerit							
Liikevaihto (1.000 €)	168 824	172 207	185 797	199 000	194 700	204 200	213 000
Liikevoitto (1.000 €)	22 844	26 862	21 089	24 200	23 800	25 000	24 700
Tilikauden tulos (1.000 €)	21 320	21 170	13 199	15 900	15 100	15 700	16 600
Kaupungin avustukset (1.000 €)	0	0	0	0	0	0	0
Sijoitetun pääoman tuotto %, ROI	18,6	18,8	13,3	16,6	17,7	17,5	16,4
Oman pääoman tuotto %, ROE	21,1	19,8	12,1	17,3	18,8	18,8	17,4
Osinkotuotto kaupungille, (1.000€)	14 625	14 025	13 500	21.300	14 000	14 000	14 000
Nettoinvestoinnit, (1.000 €)	12 800	15 100	19 000	17 700	18 400	25 700	19 800
Gearing (nettovelkaantumisaste) %	26,5	21,1	25,1	15,7	24,8	28,4	25,7
Omavaraisuusaste %							
Yhteenveto	Turku Energia tarjoaa asiakkailleen ympäristömyötäisiä, kilpailukykyisiä ja vaivattomasti käytettäviä energiapalveluita. Asiakastytyväisyys, -myyntivolyymi ja liiketoiminnan kannattavuus taataan kehittämällä toiminnan kustannustehokkuutta sekä varmistamalla riskienhallinnan onnistuminen ja investointien tuottavuus. Henkilöstön hyvinvointi ja osaaminen ovat edellytyksiä edellä mainituissa tavoitteissa onnistumiselle.						

TVT ASUNNOT OY, emoyhtiö		Toimitusjohtaja Raine Tuominen					
Valtuustoryhmien välinen sopimus valtuustokaudelle 2009–2012:							
	Tasapainoinen talous						
	– Kaupunkikonsernin kaikilla tasoilla etsitään aktiivisesti tuottavuutta ja toiminnan taloudellisuutta edistäviä kehittämistoimenpiteitä.						
	– Asuntoliiketoiminta organisoidaan uudelleen ja sovitaan yhteiset pelisäännöt. Määritellään yhtiölle tuottotavoite, joka tuloutetaan kaupungille.						
Omistajapolitiikka 2009–2013:							
	– TVT Asunnot Oy (kaupungin omistus 100 %) ja Kiinteistö Oy Lehtolaakso (kaupungin omistus 100 %) fuusioidaan yhdeksi yhtiöksi.						
	– Yhtiöihin sitoutuneen oman pääoman määrää alennetaan ja konvertoidaan oman pääomanehtoiseksi lainaksi. Yhtiön yksityiskohtaisista rahoitusjärjestelyistä päätetään fuusiosuunnitelmien hyväksymisen yhteydessä.						
	– Asuntoyhtiölle myönnettävälle lainalle vaaditaan korko, joka vastaa omapääomaehtoisen sijoituksen tuottoa huomioiden mahdolliset aravasäännösten rajoitukset.						
	– Kaupungin omistamat asuntoyhtiöt eivät harjoita vuokra-asuntojen uudistuantantoa ilman erillistä konserniohjetta, joka voidaan antaa joko liiketaloudellisin perustein tai mahdollisissa markkinahäiriötilanteissa.						
	– Asuntoliiketoiminnasta vaaditaan tuottona kaupungin sijoittamalle omalle pääomalle, kertyneet voitot ja aravasäännökset huomioituna, vähintään 12 kk Euriboria lisättynä 3 prosenttiyksiköllä. Kaupungille tuloutettava osinko asuntoliiketoiminnasta päätetään yhtiöittäin talousarvion yhteydessä.						
Asunto- ja maankäyttöohjelma 2009–2013:							
	– Vuokra-asuntomarkkinatilanne ei tällä hetkellä edellytä kaupungin omaa laajaa vuokra-asuntotuotantoa ohjelmakauden aikana.						
	– Kaupungin omaa vuokra-asuntotuotantoa voidaan tehostaa elinkeinopoliittisista syistä, mikäli markkinat eivät toteuta tavoiteltua määrää vuokra ja asumisoikeusasuntoja.						
	– Kaupungin vuokra-asuntotuotantoa voidaan tehostaa liiketaloudellisilla perusteilla, mikäli se asuntoyhtiöiden konsernirakenteen uudelleenjärjestelyiden jälkeen tukee merkittävästi kaupungin tulomuodostusta.						
	– Asuntoliiketoiminnalta edellytettävän vuosittaisen tuloutuksen tulee vastata markkinoilla asuntoliiketoimintaa harjoittavien yleishyödyllisten yhtiöiden vastaavaa tuottotasoa.						
Ilmasto ja ympäristöohjelma 2009–2013:							
	– Konserniyhtiöihin osoitetaan vähintään yksi ekotukihenkilö v. 2013 mennessä.						
Yhtiön hallituksen näkemys/esitys toiminnan kehittämiseksi:							
	– TVT Asunnot Oy ja Kiinteistö Oy Lehtolaakso fuusioidaan yhdeksi yhtiöksi. Fuusiosuunnitelmien laatiminen aloitetaan siten, että fuusiosuunnitelmat on rekisteröitävissä vuoden 2009 aikana.						
TOIMINNALLISET TAVOITTEET		Toteutumat			Tavoitteet		
Arviointikriteerit	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Käyttöaste, %	98	98	98,1	97,8	97,8	97,8	97,8
Vaihtuvuus, %	23,5	23	23	23	23	23	23
Voimassa olevia asuntohakemuksia vähintään, kpl	820	790	760	750	750	750	750
Asukastoimikuntien määrä, % asuintalo-kohteista	66	66	67	65	65	65	65
Ekotukihenkilö(t) osoitettu							

TALOUDELLISET TAVOITTEET JA TUNNUSLUVUT	Toteutumat			Tavoitteet			
	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Arviointikriteerit							
Liikevaihto (1000 €)	35.242	36.192	36.919	38.400	39.200	40.400	41.600
Liikevoitto (1.000 €)	9.108	9.469	9.388	9.300	8.230	8.230	8.230
Voitto/tappio ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja (1.000 €)	1.410	1.150	1.037	800	800	800	800
Sijoitetun pääoman tuotto %, ROI	3,6	3,9	4,0	4,0	3,8	3,8	3,8
Oman pääoman tuotto %, ROE (laskentatapaa muutettu - asuintalovaruudesta on vähennetty laskennallinen verovelka)	5,5	4,3	3,8	5,5	3,0	3,0	3,0
Osinkotuotto kaupungille (1.000 €)							
Vieras pääoma €/ asuinneliometri	642	629	614	599	558	542	530
Nettoinvestoinnit (1.000 €)	443	583	81	1.000	3.500	4.500	5.000
Gearing, % (nettovelkaantumisaste)	1.110	1.014	1.013	920	915	913	913
Omavaraisuusaste %							
Yhteenveto	Yhtiön käyttöasteeseen vaikuttava tekijä on vuokra-asuntojen kysynnän vaihtelu. Rakennukset ja asuminen on pystyttävä pitämään kilpailukykyisinä kulloisessakin markkinatilanteessa. Yhtiön pääomatalouteen vaikuttavat mm. aravalainojen ehtoihin sekä takaisinmaksuun liittyvät mahdolliset muutokset.						

TURUN SEUDUN VESI OY	Toimitusjohtaja Jyrki Valtonen
Valtuustoryhmien välinen sopimus valtuustokaudelle 2009–2012:	
–	Kaupunkikonsernin kaikilla tasoilla etsitään aktiivisesti tuottavuutta ja toiminnan taloudellisuutta edistäviä kehittämistoimenpiteitä.
Omistajapolitiikka 2009–2013:	
–	Turun Seudun puhdistamo Oy:n ja Turun Seudun Vesi Oy:n asema osana verkkoyhtiötä tai vesiyhtiöstä muodostettavaa konsernia selvitetään erikseen.
–	Turun Seudun Vesi Oy:n aloittaessa tuotantotoimintansa puretaan rakentamisaikainen projektiorganisaatio ja resursoidaan yhtiön organisaatio uudelleen vastaamaan optimaalisesti tuotannollisia tarpeita.
Yhtiön hallituksen näkemys/esitys toiminnan kehittämiseksi:	
–	Turun Seudun Vesi Oy ylläpitää ja luo kilpailukykyä toiminta-alueellaan tuottamalla jatkuvasti korkealaatuista talousvettä mahdollisimman edullisesti. Talousvesi tuotetaan kestävän kehityksen periaatteiden mukaisesti.
–	Mahdollisimman edullisesti saatava korkealaatuinen talousvesi on hyvinvoinnin ja elämänlaadun perusedellytys.

TOIMINNALLISET TAVOITTEET							
Arviointikriteerit	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Tekopohjavesihankkeen investointikustannukset ovat suunnitelman mukaiset (1 000 €)	3 697	5 842	38.031	47 843	11 504	0	0
Toteutuneet investointikustannukset / kustannusarvio, %							
Kaupungin takaukset käytetty / vapaana (1 000 €)							
Veden veroton yksikköhinta on suunnitelman mukainen (€/m ³)	0,096	0,101	0,069	0,1	0,6	0,6	0,6
Tekopohjavesihankkeen eteneminen suunnitellun aikataulun mukaisesti (+/- vko, kk, v)	-2,5 v	-3,0 v	0 vk (-3 v)	0 vko (-3 v)	0 vko (-3 v)	0 vko (-3 v)	0 vko (-3 v)
Henkilöstömäärä 31.12.	10	10	10	10	10	11	11

TALOUDELLISET TAVOITTEET JA TUNNUSLUVUT	Toteutumat			Tavoitteet			
	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Arviointikriteerit							
Liikevaihto (1.000 €)	306	349	254	237	670	17 600	17 000
Liikevoitto (1.000 €)	-326	-141	695	-1 900	-400	1 000	6 000
Tilikauden tulos (1.000 €)	-551	-586	-588	-3 000	-600	1 000	1 000
Kaupungin avustukset (1.000 €)	0	0	0	0	0	0	0
Sijoitetun pääoman tuotto %, ROI	-1,97	0,20	3,14	-5,39	-3,68	3,76	3,26
Oman pääoman tuotto %, ROE		-3,9	-3,62	-29,7	-6,3	8,1	5,88
Osinkotuotto kaupungille, (1.000 €)	0	0	0	0	0	0	0
Nettoinvestoinnit, (1.000 €)	3 697	5 842	38.031	47 843	11 504	0	0
Gearing (nettovelkaantumisaste) %	50,5	85,1	476,6	1282,2	1468,4	1130,0	998,8
Omavaraisuusaste %							
Yhteenveto	Tekopohjavesihankkeen toteutus etenee aikataulun ja kustannusarvion mukaisesti. Tekopohjaveden tuotanto alkaa vuoden 2011 alkupuolella. Tuotanto on tasapainossa vuonna 2012.						

TURUN SEUDUN PUHDISTAMO OY	Toimitusjohtaja Timo Anttila
Valtuustoryhmien välinen sopimus valtuustokaudelle 2009-2012:	
Tasapainoinen talous	– Kaupunkikonsernin kaikilla tasoilla etsitään aktiivisesti tuottavuutta ja toiminnan taloudellisuutta edistäviä kehittämistoimenpiteitä.
Omistajapolitiikka 2009–2013:	
	– Turun Seudun puhdistamo Oy:n ja Turun Seudun Vesi Oy:n asema osana verkkoyhtiötä tai vesiyhtiöistä muodostettavaa konsernia selvitetään erikseen.
Ilmasto ja ympäristöohjelma 2009–2013:	
	– Keskitetty jätevedenpuhdistus toimii tuloksellisesti. Puhdistustulokset Itämeren suojelukomission suositusten mukaisia.
	– Konserniyhtiöihin osoitetaan vähintään yksi ekotukihenkilö v. 2013 mennessä.
Yhtiön hallituksen näkemys/esitys toiminnan kehittämiseksi:	
	– Turun seudun puhdistamo Oy tuottaa omistajilleen laadukasta jätevedenpuhdistuspalvelua. Toimintaa kehitetään tehokkaaksi ja toimintavarmaksi. Energian ja kemikaalien kulutus optimoidaan puhdistusvaatimusten kanssa. Henkilöstön hyvinvointi ja ammattitaito takaavat Yhtiön menestyksellisen toiminnan. Lietteen hyödyntämispalvelu, laboratoriapalvelut, talotekniset ja huoltopalvelut sekä kiinteistöhoitopalvelut hankitaan kilpailtuina ostopalveluina.
	– Turun seudun puhdistamo Oy huomioi toimintaansa kehittäessään, että vesihuolto toteutetaan lähivuosina seudullisena toimintona.

TOIMINNALLISET TAVOITTEET	Toteutumat			Tavoitteet			
				2009	2010	2011	2012
Arvio käsitellyn jäteveden aiheuttamasta ympäristökuormituksesta							
BOD t/a				219			
Fosfori t/a				11			
Typpi t/vuosi				438			
Kiintoaine t/vuosi				219			
Turun jätevesien osuus Kakolassa puhdistetuista jätevesistä (varaus 68,6%)				68,6			
Keskiarvo €/puhdistettu jätevesi m3				0,40	0,40	0,42	0,43
Henkilöstömäärä				10	10	10	10
Ekotukihenkilö(t) osoitettu							

TALOUDELLISET TAVOITTEET JA TUNNUSLUVUT	Toteutumat			Tavoitteet			
				2009	2010	2011	2012
Arviointikriteerit							
Liikevaihto (1.000 €)				12 300	14 600	15 300	15 600
Liikevoitto (1.000 €)				2 800	2 000	2 000	2 000
Tilikauden tulos (1.000 €)				0	0	0	0
Kaupungin avustukset (1.000 €)				0	0	0	0
Sijoitetun pääoman tuotto %, ROI				-3,19	-2,3	-2,3	-2,3
Oman pääoman tuotto %, ROE				5,13	0	0	0
Osinkotuotto kaupungille, (1.000 €)				0	0	0	0
Nettoinvestoinnit (1.000 €)				13 500	500	200	100
Gearing (nettovelkaantumisaste) %				548,5	523,8	523,8	523,8
Omavaraisuusaste %					24,1	24,1	24,1
Yhteenveto							

VARSINAIS-SUOMEN ASUMISOIKEUS OY	Toimitusjohtaja Pekka Peltomäki
---	---------------------------------

Valtuustoryhmien välinen sopimus valtuustokaudelle 2009–2012:

Tasapainoinen talous
<ul style="list-style-type: none"> – Kaupunkikonsernin kaikilla tasoilla etsitään aktiivisesti tuottavuutta ja toiminnan taloudellisuutta edistäviä kehittämistoimenpiteitä. – Asuntoliiketoiminta organisoidaan uudelleen ja sovitaan yhteiset pelisäännöt. Määritellään yhtiöille tuottotavoite, joka tuloutetaan kaupungille.
Ilmastomuutosten torjunta ja Itämeren suojele

Omistajapolitiikka 2009–2013:

<ul style="list-style-type: none"> – Varsinais-Suomen Asumisoikeus Oy (kaupungin omistus 56,67 %) ylläpitää asumisoikeusasuntoja. – Yhtiötä käytetään seudulliseen elinkeino-poliittiseen asuntotuotantoon. Konsernitaseen vieraan pääoman ja liike-toimintariskien keventämiseksi kaupungin omistusosuutta yhtiössä voidaan pienentää yhteistyössä naapurikuntien tai yleishyödyllisten asuntotoimijoiden kanssa. Yhtiön ja TVT Asunnot OY:sta ja Kiinteistö Oy Lehtolaaksosta fuusioitavan yhtiön väliset yhteistyömuodot selvitetään.
<ul style="list-style-type: none"> – Kaupungin omistamat asuntoyhtiöt eivät harjoita vuokra-asuntojen uudistuotantoa ilman erillistä konserniohjetta, joka voidaan antaa joko liiketaloudellisin perustein tai mahdollisissa markkinahäiriötilanteissa.
<ul style="list-style-type: none"> – Vason osalta tämä tuottovaatimus asetetaan ainoastaan kaupungin sijoittamalle omalle pääomalle. Kaupungille tuloutettava osinko asuntoliiketoiminnasta päätetään yhtiöittäin talousarvion yhteydessä.

Asunto- ja maankäyttöohjelma 2009–2013:

<ul style="list-style-type: none"> – Asuntoliiketoiminnalta edellytettävän vuosittaisen tuloutuksen tulee vastata markkinoilla asuntoliiketoimintaa harjoittavien yleishyödyllisten yhtiöiden vastaavaa tuottotasoa.

Ilmasto ja ympäristöohjelma 2009–2013:

<ul style="list-style-type: none"> – Konserniyhtiöihin osoitetaan vähintään yksi ekotukihenkilö v. 2013 mennessä.
--

Yhtiön hallituksen näkemys/esitys toiminnan kehittämiseksi:

TOIMINNALLISET TAVOITTEET	Toteutumat			Tavoitteet			
	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Arviointikriteerit							
Käyttöaste, %	98,0	98,9	99,0	98,5	98,5	98,5	98,5
Asukasvaihuvuus, %	17,6	19,1	17,7	18,0	18,0	18,0	18,0
Yli/alikysyntä: tyhjät asunnot kauden lopussa	10	15	12	25	25	25	25
Uudet aso-nro-hakemukset kuntiin, kpl	2.390	2.566	2.841	1.900	2.000	2.100	2.100
Ekotukihenkilö(t) osoitettu							

TALOUDELLISET TAVOITTEET	Toteutumat			Tavoitteet			
	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Arviointikriteerit							
Liikevaihto (1.000 €)	15.415	15.897	16.392	16.897	17.462	18.294	19.148
Liikevoitto/tappio (1.000 €)	3.751	3.581	3.308	3.842	3.667	3.842	4.021
Voitto/tappio ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja (1.000 €)	503,4	514,9	688,9	656,0	457,0	808,0	909,0
Sijoitetun pääoman tuotto % , ROI	2,2	2,3	2,3	2,3	2,3	2,3	2,3
Oman pääoman tuotto %, ROE	1,7	1,7	2,2	1,8	1,8	1,8	1,8
Osinkotuotto kaupungille (1.000 €)							
Vieras pääoma €/ asuinneliometri	896	866	836	797	761	780	749
Nettoinvestoinnit (1.000 €)	82	127	339		9.665	12.776	
Gearing, % (nettovelkaantumisaste)	492	457	432	412	458	485	464
Omavaraisuusaste %							
Yhteenveto:	Suunnitelmakaudella käynnistyy uusien Vaso-asuntojen rakentaminen jossain määrin olemassa olevaa strategiaamme laajemmin. Sen tekee mahdolliseksi kiinnostavien tonttien saantia helpottava ja hankintakustannuksiin alentavasti vaikuttava vallitseva talousuhdanne ja toimet mm. rakennusalan työllisyystilanteen varmistamiseksi. Ympäristöasioissa olemme sitoutuneet mm. asuinkiinteistöalan AESS-ohjelmatavoitteisiin.						

TURUN TEKSTILIHUOLTO OY	Toimitusjohtaja Miika Markkanen
--------------------------------	---------------------------------

Valtuustoryhmien välinen sopimus valtuustokaudelle 2009–2012:

- Kaupunkikonsernin kaikilla tasoilla etsitään aktiivisesti tuottavuutta ja toiminnan taloudellisuutta edistäviä kehittämistoimenpiteitä.

Omistajapolitiikka 2009–2013:

- Turun Tekstiilihuolto Oy (kaupungin omistusosuus 65,1 %). Omistusta kehitetään tehostamalla ja laajentamalla toimintaa mahdollisuuksien mukaan. Pesulatoiminta kuuluu kaupungin tukitoimintoihin. Varsinais-Suomen Sairaanhoidopiirillä on etuosto-oikeus myytäviin osakkeisiin osakassopimuksen ehtojen mukaisesti. Mikäli omistuksesta luovutaan, tulee huolehtia siitä, että palvelun laatutaso tulee turvattua eikä pesulatoimintaan muodostu paikallista monopolia.

Ilmasto ja ympäristöohjelma 2009–2013:

- Konserniyhtiöihin osoitetaan vähintään yksi ekotukihenkilö v. 2013 mennessä.

Yhtiön hallituksen näkemys/esitys toiminnan kehittämiseksi:

- Turun Tekstiilihuolto Oy tuottaa jatkossakin turvallisia, kilpailukykyisiä ja asiakaslähtöisiä tekstiilihuoltopalveluita niitä tarvitseville. Henkilökuntaa kouluttamalla ja järkevillä investoinneilla turvaamme korkeatasoiset palvelut myös tulevaisuudessa. Yritys ottaa toiminnassaan huomioon ympäristön ja toimii kestävän kehityksen periaatteita noudattaen. Oikeudenmukaisella asiakas- ja henkilöstöpolitiikalla parannamme asiakastytyvyyttä ja turvaamme innostuneen ja motivoituneen henkilöstön.

TOIMINNALLISET TAVOITTEET	Toteutumat			Tavoitteet			
	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Arviointikriteerit							
Ulkoisten asiakkaiden lukumäärä							
Toiminnan tehokkuus – pesty pyykkimäärä/	32,8	31,3	27,1	27,1	28,0	28,5	29,0
Työvoima yhteensä (ilman työllistettyjä)	95		105	104	100	100	100
Liikevaihto/hlö, €		64.500	67.600	65.000	65.500	65.700	65.900
Ekotukihenkilö(t) osoitettu							

TALOUDELLISET TAVOITTEET JA TUNNUSLUVUT	Toteutumat			Tavoitteet			
	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Arviointikriteerit (Tunnusluvut: liikelaitoksena 2006 asti)							
Liikevaihto (1.000 €)	5.122	6.369	7.098	7.371	7.692	7.950	8.200
Liikevoitto (1.000 €)	478.0	329.0	79.4	262	134	150	200
Tilikauden tulos (1.000 €)	478.0	181.0	-12.3	171	44	50	60
Sijoitetun pääoman tuotto %, ROI %		13,8 %	-0,2	15	7	8,8	13,5
Osinkotuotto kaupungille, (1.000 €)				80			
Nettoinvestoinnit, (1.000 €)	0		190	100	150	100	100
Gearing (nettovelkaantumisaste) %		0,01	105	80	70	70	70
Omavaraisuusaste %							
Yhteenveto							

TURUN YLIOPPILASKYLÄSÄÄTIÖ

Toimitusjohtaja Mikko Sedig

Valtuustoryhmien välinen sopimus valtuustokaudelle 2009–2012:	
	Tasapainoinen talous
	– Kaupunkikonsernin kaikilla tasoilla etsitään aktiivisesti tuottavuutta ja toiminnan taloudellisuutta edistäviä kehittämistoimenpiteitä.
Omistajapolitiikka 2009–2013:	
	– Turun Ylioppilaskyläsäätiön (53,85 % hallituksen äänivallasta) äänivallasta luopumista ei harkita.
	– Säätiö huolehtii nuoriso- ja opiskelija-asumisesta ja huolehtii omalta osaltaan opiskelija-asuntojen rakennuttamisesta.
Asunto- ja maankäyttöohjelma 2009–2013:	
	– Uusia opiskelija-asuntoja rakennetaan edelleen Nummenrannan alueelle.
Yhtiön hallituksen näkemys/esitys toiminnan kehittämiseksi:	

TOIMINNALLISET TAVOITTEET	Toteutumat			Tavoitteet			
	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Arviointikriteerit							
Käyttöaste, %	95,7	95,8	96,3	95	95	95	95
Vaihtuvuus, %	47,8	51,2	53,1	50	50	50	50
Voimassa olevia asuntohakemuksia vähintään, kpl (lukukauden aikana)	902	1 155	1187	800	800	800	800
Hakemusten määrä per 31.7	2 114	2 005	2028	2 000	2 000	2 000	2 000

TALOUDELLISET TAVOITTEET JA TUNNUSLUVUT	Toteutumat			Tavoitteet			
	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Arviointikriteerit							
Liikevaihto (1.000 €)	18.727	19.663	20.765	21.000	22.750	23.800	24.500
Liikevoitto/tappio (1.000 €)	5.435	5.843	6.314	6.000	4.789	6.300	6.350
Voitto/tappio ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja (1.000 €)	1.319	1.360	1.605	800	600	850	850
Sijoitetun pääoman tuotto % , ROI	4,3	4,2	4,8	5	4	4	4
Oman pääoman tuotto %, ROE	7,7	7,6	8,4	6	5	5	5
Vieras pääoma €/ asuinneliometri	691	706	699	715	750	740	750
Nettoinvestoinnit (1.000 €)	11.400	8.205	1.983	4.250	13.500	2.000	4.250
Gearing, % (nettovelkaantumisaste)	672	666	558	715	650	650	670
Omavaraisuusaste %							
Yhteenveto	Tavoitteet on asetettu sääntöjen mukaisen toiminnan pohjalta, kuten tähänkin asti.						

TURUN KAUPUNKILIIKENNE OY	Toimitusjohtaja Heikki Lepistö
Valtuustoryhmien välinen sopimus valtuustokaudelle 2009–2012:	
– Kaupunkikonsernin kaikilla tasoilla etsitään aktiivisesti tuottavuutta ja toiminnan taloudellisuutta edistäviä kehittämistoimenpiteitä.	
Omistajapolitiikka 2009–2013:	
– Turun kaupunkiliikenne Oy (kaupungin omistusosuus 100 %).	
– Yhtiö tuottaa Joukkoliikennelautakunnalle joukkoliikennepalvelua yhtiön ja kaupungin välisen sopimuksen mukaisesti. Turun Kaupunkiliikenne Oy:n Turun kaupungille tuottamia joukkoliikennepalveluja ei kilpailuteta vuosien 2009 – 2016 välisenä aikana. Yhtiö on kaupungin enemmistöomistuksessa 2009- 2016. Nykyistä omistusosuutta voidaan pienentää, mikäli se edistää seutuyhteistyötä joukkoliikennetoiminnoissa.	
Ilmasto ja ympäristöohjelma 2009–2013:	
– Konserniyhtiöihin osoitetaan vähintään yksi ekotukihenkilö v. 2013 mennessä.	
Yhtiön hallituksen näkemys/esitys toiminnan kehittämiseksi:	
– Pitkällä tähtäimellä yrityksen tulee pystyä tulorahoituksella kattamaan kaluston korvausinvestoinnit.	
– Yhtiö aloitti toimintansa 1.1.2009	

TOIMINNALLISET TAVOITTEET	Toteutumat			Tavoitteet			
	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Arviointikriteerit							
Osuus tuotetuista linjakilometreistä Turun sisäisessä liikenteessä, %				16	16	16	16
Liikevaihto/ linjakilometri, €				2,79	2,79	2,79	2,79
Kuljettajien myyty aika / maksettu aika				> 87	87	87	87
Ekotukihenkilö(t) osoitettu							

TALOUDELLISET TAVOITTEET JA TUNNUSLUVUT	Toteutumat			Tavoitteet			
	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Arviointikriteerit							
Liikevaihto (1.000 €)				4.692	4.868	4.925	5.023
Tilikauden tulos (1.000 €)				200	48	21	25
Sijoitetun pääoman tuotto %, ROI				60	40	40	40
Oman pääoman tuotto %, ROE				100	50	50	50
Osinkotuotto kaupungille (1.000 €)							
Nettoinvestoinnit, (1.000 €)				850	1.300	600	1.000
Gearing (nettovelkaantumisaste) %				40			
Investointien tulorahoitus %				15	10	10	10
Omavaraisuusaste %							
Yhteenveto:	Vuoden 2009 ja 2010 budjetissa sekä vuoden 2011 ja 2012 taloussuunnitelmassa kaluston investoinnit on suunniteltu tehtäväksi leasing-rahoituksella, mikä sisältyy kuluna tuloslaskelmaan.						